

Влада
Републике
Србије

Стратегија за смањење сиромаштва (ССС) у Србији представља средњорочни развојни оквир усмерен на смањење кључних облика сиромаштва, сиварањем мајерицијалних и дружих предулова, као и пружањем шанси сваком да обезбеди егзистенцију себи и својој породици. СССР нуди анализу узрока, карактеристика и профила сиромаштва у Србији, као и главне стратегијске смернице за њихово ошклавање у наредним годинама. Влада Србије је ојредељена за привредни раст и развој због чега су и активност и оквиру СССР усмерене ка привредном развоју и расту, сиречавању појаве новој сиромаштва и на бригу о тирационално сиромашним жрујама. Коначна верзија СССР је усвојена 16. октобра 2003, а 17. фебруара 2005. Влада је овластила појредседника Владе да је редовно информисе о процесу имплементације Стратегије, у сарадњи са Тимом за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МЕЂУНАРОДНИ РАЗВОЈ УЈЕДИЊЕНОГ КРАЉЕВСТВА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И СЕВЕРНЕ ИРСКЕ У СРБИЈИ

Управљање у складу са потребама сиромашних

Одељење за међународни развој Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске у Србији (Department for International Development-DFID) одељење је Владе Уједињеног Краљевства које управља развојном помоћи намењеном земљама у развоју и транзицији. На чело ДФИД-а бира се један од виших министара Кабинета Владе, што указује на чињеницу да Влада Уједињеног Краљевства сматра смањење сиромаштва на глобалном нивоу изузетно важним.

Посвећеност Владе Уједињеног Краљевства смањењу глобалног сиромаштва огледа се и у повећању укупне помоћи са 2,7 милијарди евра 1997. године на 6,9 милијарди евра 2007. године.

Стратешким документом ДФИД-а на тему међународног развоја, под називом „Управљање у складу са потребама сиромашних“ из 2006. године јасно је дефинисано становиште о значају доброг управљања у сврху смањења сиромаштва (видети www.dfid.gov.uk). Управо људима који живе у једној земљи и који директно осећају последице донесених одлука држава треба да одговара за своје резултате.

Средства ДФИД-а у Србији у највећој мери усмерена су на унапређено функционисање Владе, јер сматрамо да се борба против сиромаштва не може добити без доброг управљања.

Добро управљање захтева: капацитете – у којој мери Влада располаже средствима, кадровима, спремношћу и легитимитетом да спроводи своје активности; отвореност – степен у којем Влада има слуша за потребе становништва и одговара на ове потребе; и одговорност – процес кроз који влада одговара за своје резултате народу једне државе.

Средства ДФИД-а намењена Србији кроз билатералне програме у току ове финансијске године износе три милиона фунти. Свеобухватни приступ ДФИД-а подразумева подршку, кроз пружање техничке помоћи и сарадњу са другим донаторима, активностима Владе Србије у области смањења сиромаштва, унапређења процеса управљања и превенције даљих конфликта. Како је наш програм у Србији релативно малог обима, донели смо одлуку да помоћ усмеримо на мањи број наведених кључних области.

У сарадњи са другим донаторима, ДФИД пружа подршку изради и примени Стратегије за смањење сиромаштва (ССС) још од 2003. године. У овом тренутку, помоћ на располагању Тиму за имплементацију СССР усмерен је на бржу реализацију циљева СССР у кључним ресорним министарствима, као и на кораке институционализације делотворних система планирања на националном нивоу. Израда механизма за унапређење функције координаисања политике, чиме се помаже министарствима да унапреде међусобну сарадњу, постао је један од важних компоненти овог програма.

Такође, још од 2002. године ДФИД пружа подршку Министарству рада и социјалне политике у примени реформских иницијатива у области социјалне заштите. Уз нашу помоћ, ово министарство увело је нови приступ примени социјалних услуга на нивоу заједнице у општинама широм Србије, који укључује све релевантне институције и кориснике. Децентрализација услуга на локалном нивоу један је од кључних приоритета. Реформом социјалне заштите иде се корак даље у односу на циљеве дефинисане Стратегијом за смањење сиромаштва, као што је постизање боље циљаности корисника, успостављање конкретних програма намењених угроженим групама становништва – као што су Роми и избегла и расељена лица, развијање професионалних стандарда и боља обавештеност и разумевање јавности о различитим облицима расположивих социјалних услуга.

ДФИД је такође пружио подршку успостављању Општинских савета за безбедност на југу Србије, у заједницама у којима живи мешовито становништво српског и албанског порекла. Како се у овој области осећа напетост од завршетка конфликта на Косову, савети пружају могућност представницима ових заједница да разговарају о заједничким питањима и удружено наступају пред представницима власти, полиције и војске.

Свака иницијатива која ужива подршку ДФИД-а игра кључну улогу на путу Србије ка успешним интеграцијама у Европску унију.

Пол Вејфер, шеф Одељења за међународни развој Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске у Србији

ПРОГРАМ ЗА ПОДРШКУ ОБРАЗОВАЊУ СИРОМАШНИХ СРЕДЊОШКОЛАЦА Бесплатно школовање за 1.000 ђака

Програмом за подршку образовању сиромашних средњошколаца у Србији обезбеђене су стипендије, бесплатни уџбеници и школски прибор, као и посебна подршка професора/ментора за 1.000 најсиромашнијих средњошколаца.

Програм су покренули Тим потпредседника Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва и Министарство за рад и социјална питања. Циљ програма је да смањи осипање деце из образовног система.

Програм ће реализовати Министарство рада и социјалне политике, а прве стипендије средњошколци могу да очекују од септембра 2008. године. Пројекат ће се у 2008. години финансирати средствима из НИП, у износу од 65 милиона динара.

Програм бесплатног школовања је социјалног карактера и намењен је деци средњошколског узраста из материјално угрожених породица која су у највећем ризику од напуштања образовног система.

Укупна годишња подршка ће износити 480 евра по ђаку годишње (10 месеци по 48 евра).

Предност ће имати ромска деца, деца са села, избегла и расељена, деца повратника по споразуму о

реадмисији, деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју, деца са хроничним болестима, деца несталих и киднапованих лица са Косова и Метохије, деца са изабличким статусом и статусом прогнаног лица.

Око 71 одсто најсиромашнијих грађана Србије није завршило основну школу/или има само основну школу.

Средњу школу према подацима из 2005. године похађало је 76,42 одсто младих у узрасту од 15 до 18 година. Средњим образовањем су најмање обухваћени Роми – 10 одсто.

Влада Републике Србије – Стратегија за смањење сиромаштва

Булевар Михајла Пупина, Београд
Тел: 011 311 4605

e-mail: prs.ifp@sr.gov.yu, www.prsp.sr.gov.yu

Министарство рада и социјалне политике
Немањина 22-24, Београд

www.minrzs.sr.gov.yu

Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту,
тел: 011 363 13 26; 011 361 65 99

e-mail: socijalnazastita@minrzs.sr.gov.yu

Нацрт Националног програма за интеграцију Србије у ЕУ

Влада Србије утврдила је нацрт Националног програма за интеграцију Републике Србије у Европску унију. Највећи део тог програма односи на потпуно усклађивањем српског законодавства са правним нормама ЕУ.

Божидар Ђелић је објаснио да је реч о свеобухватном документу на више од 1.000 страница, који ће у наредних месец дана бити на јавној расправи пред домаћим експертима. Документ на реалан начин сагледава разлике између данашње Србије и Србије која ће постати чланица ЕУ. Нацрт документа се бави, не само административним, већ и свим другим променама у друштву које ће морати да буду обављене.

Националним програмом је предвиђено да број државних чиновника који су директно ангажовани на пословима европских интеграција буде удесетостручен у наредне четири године, односно да се њихов број повећа на 350 људи, колико их је данас, на 3.500.

www.srbija.sr.gov.yu

Стратегија одрживог развоја Србије

У оквиру редовног годишњег заседања Комисије за одрживи развој Уједињених нација у Њујорку је представљена Стратегија одрживог развоја Републике Србије.

Влада Републике Србије добила је подршку и похвале од представника више од 20 земаља који су присуствовали презентацији за ефикасан и транспарентан процес израде Стратегије и њено усвајање на седници Владе 9. маја, на предлог потпредседника Божидара Ђелића.

Србија је, уз Црну Гору, прва земља у региону са усвојеном Стратегијом.

Намера Владе Србије је да се Стратегија одрживог развоја Републике Србије ефикасно примењује, јер Србија мора да води рачуна и о животnoj средини и социјалној заштити, уз равномерно економски развој, као темељним вредностима модерне Европе и света.

www.srbija.rs.gov.yu

СТРАТЕГИЈА ВЛАДЕ СРБИЈЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ ИЗВОЗА

Раст извоза од 25 одсто годишње до 2011.

Циљ Стратегије за повећање извоза Србије у периоду од 2008. до 2011. године су раст извоза од 25 одсто годишње. Циљ је и промена структуре извоза како би у њему доминирали финални производи, као и освајање нових тржишта и повећање броја предузећа која извозе преко 10 милиона евра годишње, са 66 колико их је било у 2007. години, на 120 у 2011. години.

Према Стратегији коју је припремио Одсек за привреду и финансије потпредседника Владе Србије, четири кључна тржишта за извоз из Србије су ЕУ, у којој би требало да се одржи стопа извоза од 20 одсто, затим тржиште земаља ЦЕФТЕ, где би требало да се одржи стопа извоза већа од 25 одсто, као и земље бившег СССР, земље Блиског и Средњег Истока и северне Африке. Стопу извоза у ова подручја би требало повећати за око 40 одсто.

www.srbija.rs.gov.yu

ВЛАДА СРБИЈЕ: Усвојен Меморандум о буџету

Влада Србије усвојила је Меморандум о буџету и економској и фискалној политици за наредну годину, са пројекцијама за 2010. и 2011. Меморандумом се дефинише макроекономска стабилност, ниска инфлација, одржавање курса динара, убрзање привредног раста и инвестициони циклус.

Предвиђено је даље смањење учешћа јавне потрошње у бруто домаћем производу, и то са 43,8 на приближно 40 одсто БДП-а, а предвиђена стопа економског раста за 2009. и 2010. годину је 6,5 одсто.

Очекује се да овакав привредни раст доведе до повећања БДП по глави ста-

новника са 5.400 долара крајем 2007. године на 9.300 долара 2011. године, што представља пораст од 70 одсто.

Један од главних циљева је да се стопа инфлације смањи на четири 4 одсто 2011. године, чиме би Србија била на нивоу чланица ЕУ.

Меморандумом је предвиђено да се сваке године у Србији инвестира приближно 10 милијарди евра. Трећина средстава биће обезбеђена из јавних финансија, а остатак би требало да буде обезбеђен из директних инвестиција, као и задуживања код међународних финансијских институција и на тржишту капитала.

www.srbija.rs.gov.yu

ПРИМЕНА СТРАТЕГИЈЕ ЗА СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА

Примери добре праксе

Остваривање препорука из Стратегије за смањење сиромаштва (ССС) најбоље се сагледава кроз примере њихове примене у пракси.

На сајту Тима потпредседника Владе Републике Србије за имплементацију СССР, <http://www.prsp.sr.gov.yu/primeri/index.jsp>, објављени су примери добре праксе као доказ да се добри резултати у смањењу сиромаштва могу постићи и то, пре свега, деинституционализацијом, укључивањем актера са локалног нивоа у заштиту најугроженијих, али и сарадњом државних органа, локалне самоуправе, невладиног сектора и привреде.

Један од добрих примера је формирање Земљорадничке задруге у Сјеници. Сточари са Пештера су удруживањем решили проблем остригане вуне која се откупљује и продаје купцу из Енглеске.

Наиме, Сјеница је једна од најразвијенијих и најнеразвијенијих општина Србије. Простире се на 1059 квадратних км, а у граду и 103 села живи 34.000 становника. Велика надморска висина и оштра клима не погодују развоју земљорадње, али је простран пашњаци чине изузетно погодним подручјем за гајење оваца.

Захваљујући једном делу „Пројекта за развој села у Санџачкој области“ који од 2003. године спроводи Организација за храну и пољопривреду Уједињених нација (ФАО), сточари са Пештера решили су неке од проблема. Најважније је да су успели су да се удруже у Земљорадничку задругу. Сада вуну са Пештера продају енглеском купцу.

Обукама и новим приступима у узгајању стоке који су довели до повећања производње млека, сира и вуне, као и увођењем машинског стрицања, Сјеничани су превазишли деценијски проблем продаје својих производа али и одлагање вуне после обавезног стрицања стада.

По таванима и шупама у којима се гомилало руно које нико није желео да откупи, од 2005. године се налазе бале вуне, спремне за извоз.

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ Индустријска производња већа за 3.8 одсто, раст БДП од 8.2 одсто

Индустријска производња у мају 2008. године већа је за 3,8 одсто него у мају 2007. године, а у односу на просек 2007. године за 3,9 одсто, подаци су Републичког завода за статистику.

У мају 2008. године у поређењу са мајем 2007. забележен је раст од 5,3 одсто у сектору прерађивачке индустрије, раст од 1,8 одсто у сектору вађење руда и камена и пад од 3,0 одсто у сектору производња и дистрибуција електричне енергије, гаса и воде.

У мају ове године у односу на исти период прошле дошло је до раста у производњи трајних производа за широку потрошњу за 27,6 одсто, капиталних производа за 15,6 одсто, интермедијарних производа, осим енергије, за 8,6 одсто и нетрајних производа за широку потрошњу за 0,2 одсто, док је пад забележен код енергије за 4,1 одсто.

Индустријска производња у мају 2008. године у поређењу са истим месецом 2007. године бележи раст у 15 области (учешће у структури индустријске производње – 40 одсто) и пад у 14 области (учешће у структури индустријске производње – 60 одсто).

Највећи утицај на раст индустријске производње имале су производња хемикалија и хемијских производа, производња намештаја, издавање, штампање и репродукција записа, производња саобраћајних средстава и електричних машина и апарата.

Када се укључи оцена индустријске производње малих предузећа из узорка, индустријска производња у мају 2008. године у односу на просек 2007. године код укупне индустријске производње већа је за 4,2 одсто (без ње тај раст је 3,9 одсто), а код прерађивачке индустрије већа је за 9,3 одсто (без ње тај раст износи 9 одсто).

Производња малих предузећа (чији је број запослених мањи од 50) заснива се на подацима које је доставило 111 предузећа.

Према подацима Републичког завода за статистику, у првом кварталу 2008. године реални раст бруто домаћег производа (БДП) у односу на исти период претходне године износи 8,2 одсто.

У првом кварталу највећи раст бележе сектори саобраћаја за 20,9 одсто, финансијско посредовања за 18,3 одсто, трговине за 11,8 одсто, производње електричне енергије за 10,9 одсто, вађења руда и камена за 9,5 одсто, грађевинарства за 4,3 одсто и прерађивачке индустрије за 3,9 одсто.

Највећи допринос расту БДП у првом кварталу имали су сектори саобраћаја (2,5 процентних поена), финансијско посредовања (1,4 процентна поена) и трговине (1,2 процентна поена).

Републички завод за статистику Србије, тел: 011 2412 922;
e-mail: stat@statserb.rs.gov.yu
www.statserb.rs.gov.yu

Националне дебате о развијним приоритетима

Тим потпредседника Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва и Београдски фонд за политичку изузетност спроводе програм јавних расправа чији је циљ покретање националних дискусија о кључним развијним приоритетима Србије и будућим правцима друштвеног и економског развоја земље.

Све дебате посвећене су питањима која су посебно наглашена као приоритети у Другом извештају о имплементацији Стратегије за смањење сиромаштва, као и релевантним темама у вези са процесом европских интеграција.

До сада су одржане три дебате: „Становништво, популациона политика и развој“ (2. 10. 2007), „Стратешки правци руралног развоја у Србији“ (26. 02. 2008) и „Образовање и развој људских ресурса Србије“.

Трећи скуп у оквиру програма јавних расправа на тему „Образовање и развој људских ресурса Србије“ одржан је 17. априла 2008. године.

Све развијне стратегије Републике Србије, укључујући и Стратегију за смањење сиромаштва, унапређење образовања препознају као један од кључних приоритета за економски и друштвени развој земље. Истовремено, људски ресурси и образовање заузимају све значајније место у развијним документима држава чланица Европске уније, као и у оквиру политика саме Уније које се тичу економског раста, конкурентности и запошљавања.

Трећа национална дебата отворила је кључна питања која су у вези са развојем људских ресурса у Србији, проблеме са којима се сусреће образовни систем, као и мере за унапређење образовања предвиђене усвојеним стратешким документима. У дебати је учествовало око 150 представника републичких, покрајинских и локалних власти, међународних организација, невладиних организација, школа, факултета и стручњака.

Влада Републике Србије – Стратегија за смањење сиромаштва
тел: 011 311 4605, e-mail: prs.ifp@sr.gov.yu, www.prsp.sr.gov.yu
Београдски фонд за политичку изузетност
тел: 011 30 34 830, e-mail: office@bfpe.org, www.bfpe.org

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА Израђен Нацрт Стратегије за мала и средња предузећа

У Сектору за развој малих и средњих предузећа и предузетништва Министарства економије и регионалног развоја израђен је Нацрт Стратегије за конкурентна и иновативна мала и средња предузећа од 2008. до 2012. године.

Стратегија се заснива на пет стубова у оквиру којих су груписане конкретне мере и активности. То су промоција и подршка предузетништву и оснивању нових предузећа, људски ресурси за конкурентан сектор малих и средњих предузећа (МСП), финансирање и опорезивање МСП, конкурентске предности МСП на извозним тржиштима, правно окружење и институције на услузи МСП.

Стратегија је базирана на приоритетним потребама развоја МСП, политици подршке МСП у ЕУ и примени принципа Европске повеље о малим предузећима.

Очекивани резултати у сектору МСП у наредном периоду, испољиће се кроз већи број нових предузећа која опстају у првим годинама пословања; динамичније претварање микропредузећа у мала и малих у средња предузећа; повећање извоза и значајно побољшање спољнотрговинског биланса, виша стопа запослености висококвалификоване радне снаге, трајна запошљивост и равнотернији регионални развој.

Министарство економије и регионалног развоја

Булевар краља Александра 15, Београд

Сектор за привреду, 011 3347 238, www.merr.sr.gov.yu

ПРОЈЕКТИ УСАИД – АГРОБИЗНИС И ЕКОНОМСКА СИГУРНОСТ Подршка излагачима на Новосадском сајму

Тринаест компанија и кооператива представили су се на 75. Међународном сајму пољопривреде у Новом Саду уз подршку УСАИД.

УСАИД пројекти Агробизнис и Економска сигурност обезбедили су око 40.000 за долара за учествовање 13 српских пољопривредних и прехрамбених произвођача. УСАИД је подржао изградњу и дизајн заједничког павиљона, закуп фрижидера и хладњака током Сајма, као и дизајн и израду брошура, памфлета, постера и другог промотивног материјала. У оквиру припреме за предстојећи Сајам, све компаније су прошле обуку „Продаја и ефикасно учествовање на сајамским догађајима“.

Овим пројектима подржани су: „Галант“ и „IG-LU“ из Краљева, „Фонтана“ из Прешева, „Natural Food“ из Бујановца, „Subex“ из Новог Пазара, „Frigo-Nais“ из Куршумлије, „Млекарка Златибор“ из Ужица, „Бегечки повртари“ из Бегеја, „Fruitland“ из Суботице, „Моравица“ и „Агрограф“ из Ариља, кооператива „Кулен“ из Бачког Петровца и „Биље Борча“ из Београда.

УСАИД пројекти раде са српским компанијама на повећању продаје и извоза пољопривредних производа, помажу развоју малих и средњих предузећа, као и побољшању њиховог приступа новим тржиштима на којима могу да пласирају своју робу и услуге и освоје већи број купаца и клијената.

УСАИД Србија, Амбасада САД, Кнеза Милоша 50, Београд

e-mail: comments-Belgrade@usaid.gov

www.serbia-montenegro.usaid.gov

Усвојена Стратегија развоја за Јабланички и Пчињски округ

Скупштина Центра за развој Јабланичког и Пчињског округа усвојила је ревизију Стратегије развоја Јабланичког и Пчињског округа за период 2008–2012.

Стратегија развоја Јабланичког и Пчињског округа је стратешки документ који садржи дефинисане циљеве развоја за пет приоритетних области: туризам, пољопривреда, економија и мала и средња предузећа, инфраструктура и људски ресурси.

Ревизија Стратегије дефинише приоритетне пројекте за сваку од пет области што носиоцима развоја у региону даје основне смернице за рад у наредном периоду.

Документ је настао кроз процес ревизије Регионалног плана социо-економског развоја јужне Србије 2005–2007. који је финансирала Европска агенција за реконструкцију (ЕАР).

ТАИЕХ РАДИОНИЦА: Нејасни закони и администрација препреке за развој МСП

Правне препреке са којима се мала и средња предузећа сусрећу у пословању најчешће су административне природе, недовољно јасни закони, непотпуна примена закона, погрешне праксе државних органа, констатовано је на радионици „Боље правно окружење за мала и средња предузећа“ коју су организовали Европска комисија – ТАИЕХ (Technical Assistance Information Exchange Unit) и Министарство економије и регионалног развоја.

Скupu су се обратили Алберт Камарат, шефа за европске интеграције и економију Делегације Европске комисије у Србији и Лука Андрић, државни секретар у Министарству економије и регионалног развоја.

На радионици су учествовали представници Агенције за привредне регистре, Европске организације запослених, мађарског Министарства економије и саобраћаја, удружења малих и средњих предузећа и занатлија Чешке.

Министарство економије и регионалног развоја,

Булевар краља Александра 15, Београд

Сектор за привреду, 011 3347 238, www.merr.sr.gov.yu

Европска комисија: www.ec.europa.eu, www.taiech.ec.europa.eu

СИЕПА: Конкурс за бесповратне кредите

Агенција за страна улагања и промоцију извоза Србије (СИЕПА) расписала је јавни позив за доделу бесповратних финансијских средстава за нове инвестиције, у износу од 2.000 до 10.000 евра.

Рок за пријављивање 29. август. Могу се пријавити сва предузећа која инвестирају у секторе производње, услуга, и истраживања, као и у сектор развоја.

Средства се додељују по новоствореном радном месту. За инвестиције у производне делатности од 2.000 до 5.000 евра по новом радном месту, за инвестиције у сектор услуга од 2.000 до 10.000 евра, као и за инвестиције у сектор истраживања и развоја од 5.000 до 10.000 евра по новозапосленом.

СИЕПА, Влајковићева 3/В, Београд; тел: 011 3398 550

e-mail: office@siepa.sr.gov.yu, www.siepa.sr.gov.yu

ЕВРОПСКА УНИЈА: Новине у одобравању бесповратних средстава и кредита

Европска унија усвојила је нови јединствени механизам подстицаја и олакшица за улагања Европске инвестиционе банке и других међународних финансијских институција, првенствено у инфраструктуру и друштвено-економски развој у земље Западног Балкана.

Циљ стварања финансијског инвестиционог оквира за Западни Балкан је да се корисницима кредита и бесповратних средстава у том региону омогући да на једном месту нађу све податке и упутства за подношење пројеката.

Досад су даваоци средстава – Европска инвестициона банка, Европска комисија, Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) и Банка за развој Савета Европе (СЕВ) – свака засебно имале своје механизме за одобравање бесповратних средстава.

У склопу тих олакшица се успоставља и фонд од милијарду евра за потпору приоритетним пројектима у региону. Средства ће одобравати и појединачно земље чланице ЕУ и други финансијски донатори и међународне установе.

Преко овог обједињеног механизма, који ће имати и јединствени интернет сајт са свим подацима, приступ расположивим средствима имала би и мала и средња предузећа на Западног Балкану.

Основан Форум пословних лидера Србије

У Београду је основан Форум пословних лидера Србије (Business Leaders Forum Serbia) чији је циљ да стимулише развој друштвено одговорног пословања и успостави праксу пословања посвећеног интересима целе заједнице.

Чланице Форума су Радио дифузно предузеће Б92, Ерсте Банка, Холцим Србија а.д, Lafarge BFC, Phillip Morris International, Coca-Cola Hellenic, British American Tobacco, US Steel Serbia, Pricewaterhouse Coopers, KMPG International, Вип мобиле д.о.о, Дрога Колинска, Хенкел Мерима и Societe Generale банка.

Форум пословних лидера Србије је замишљен као мрежа компанија које су спремне да добровољно у своје пословање укључе друштвене, етичке и еколошке аспекте и да унапређују друштво кроз сарадњу са непрофитним организацијама, државним институцијама

и другим заинтересованим странама. Форум ће настојати да кроз информисање, саветовање и развијање специфичних алата афирмише концепт друштвено одговорног пословања у што већем броју предузећа у Србији.

Форум пословних лидера Србије је део Global Partners Network организације Business in the Community и партнер International Business Leaders Forum.

СМарт колектив је, уз подршку Института за одрживе заједнице и УСАИД, иницијатор и администратор Форума пословних лидера Србије.

Смарт Колектив

Курсулина 14/3, Београд

Тел: 011 3087 096, 011 3087 097,

e-mail: office@smartkolektiv.org

www.smartkolektiv.org

БАЗА ДОБРЕ ПРАКСЕ ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНОГ ПОСЛОВАЊА

Компаније дају главни подстицај

Главни подстицаји за развој друштвено одговорног пословања (ДОП) долазе из самих компанија, док ангажовање државе, као и других друштвених актера, у великој мери заостаје, закључак је извештаја који је настао на основу информација прикупљених током реализације пројекта израде „Базе добре праксе друштвено одговорног пословања међу највећим компанијама које послују у Србији“.

Пројекат израде „Базе добре праксе друштвено одговорног пословања међу највећим компанијама које послују у Србији“ покренули су Тим Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва и Агенције за промоцију извоза и страних улагања 2007. године.

Извештај је настао на основу информација прикупљених током реализације пројекта.

Главни циљ израде ове базе био је идентификовање и систематизација друштвено одговорних пракси међу највећим компанијама у Србији.

База добре праксе се односила на теме које су најважније за питања ширег друштвеног развоја и смањења сиромаштва: ангажовање у друштвеној заједници, однос према запосленима и заштита животне средине.

У анализи су сумирани сви подаци прикупљени током израде Базе, што омогућује изванредан увид у стање ДОП праксе.

Поред три основне ДОП теме (друштво, запослени, животна средина), у оквиру анализе разматрано је и питање система управљања ДОП-ом унутар компанија. У погледу система управљања ДОП-ом релативно мали број компанија (једна петина) делује кроз фондове или фондације. То говори да је институционални приступ филантропском или друштвено ангажовању код компанија у Србији још на ниском степену.

У начину деловања тих фондова/фондација примећује се шаренило (на пројектној основи, кроз донације, конкурсе или на неки други начин), из чега се може закључити да се још увек не може говорити о постојању неког „главног тока“ у задужинарству привредног сектора у Србији.

Од области које су покривене радом ових фондова/фондација, највећи број је посвећен социјалном старању, науци и образовању и култури и уметности, док су у погледу циљних група главни корисници првенствено деца (са инвалидитетом или посебним потребама, без родитељског старања или са Косова и Метохије) и омладина (у оквиру подршке образовању).

У свега нешто више од трећине компанија идентификовано је постојање неке врсте дугорочних пројеката и програма, прецизно дефинисаних и са јасно одређеним циљем.

Три четвртине испитаних компанија има неки вид дугорочне или партнерске сарадње са организацијама из других друштвених сектора, при чему највећи број сарађује са организацијама цивилног друштва и установама социјалног старања, или им пружа трајну подршку.

Највећи број испитаних компанија је у протекле три године био ангажовано на пољу стипендирања младих и пружању подршке науци и образовању, или је учествовало у иницијативама хуманитарног или донаторског карактера (више 80 одсто).

Фокусираност на младе и образовање не изненађује, будући да на овај начин компаније имају могућност да регутују квалитетан кадар – готово све активности из области стипендирања и обуке односе се на образовне профиле потребне компанији.

Значајан изузетак представља заштита животне средине, где доминирају дугорочнији пројекти и иницијативе.

У знатно мањој мери активности су се односиле на особе са инвалидитетом или посебним потребама, жене или Роме. Готово занемарљив број активности односио се на социјално небринуте, док се старе особе као корисници практично уопште не појављују.

Питања из домена односа према запосленима односила су се на здравље и безбедност на раду, едукацију и професионално усавршавање, обезбеђивање посебних погодности и постојање дијалога између управљачких структура и запослених.

Компаније из сектора производње су, природно, највише ангажоване у домену здравља и безбедности на раду. Ипак, стиче се утисак да је ангажовање још увек фрагментарно, у прилогу чему говори и чињеница да је незнатан број оних компанија који имају сертификат за испуњавање стандарда из ове области.

Много је већи број компанија у којима се улаже у едукацију запослених, док у погледу посебних погодности компаније пре свега омогућавају рекреацију за запослене и покривају запосленима трошкове превоза.

Свега у трећини испитаних случајева компанија на неки начин учествује у решавању стамбених питања својих запослених. Дијалог са запосленима је релативно развијен (барем декларативно), при

чему се запажа да је периодично праћење задовољства запослених, као једно од модерних менаџерских алатки, све заступљеније међу великим компанијама у Србији.

Што се тиче система заштите животне средине (у „интерном“ смислу), ово је тема којој се поклања нешто већа пажња, судећи барем према броју компанија које имају сертификат за испуњавање стандарда или је припрема за њихово стицање у току (17 насрам б). Од програма из домена заштите животне средине најзаступљенији су програми уштеде енергије и енергетске ефикасности, док је најмањи број компанија у протекле три године имало активности и програме из домена увођења чистијих горива.

Посматрано у целини, ова анализа показала је да међу највећим компанијама у Србији постоји велика неуједначеност у погледу развијености друштвено одговорних пракси.

Са једне стране налазе се компаније из састава мултинационалних корпорација, нарочито из сектора производње, које карактерише активан приступ и развијене праксе и стратегије усмерене на питања друштвено одговорног пословања.

Ипак, њима се могу придодати и већи број компанија које су (још увек) у државном власништву, код којих се примећује позитиван тренд у развоју друштвено одговорних пракси у сва три домена.

Код њих се примећује увођење нових пракси уз одржавање традиција наслеђених из прошлости (донације које се обезбеђују за широки круг корисника, заштита права запослених, фондови солидарности за лечење радника и др).

На другом полу су компаније у којима још увек не постоји трајна и систематска опредељеност за ангажовање и чије су активности ван својих основних пословних делатности искључиво спорадичне.

У ову категорију могу се сврстати већина страних компанија из непроизводних сектора, као и највећи број приватних компанија које су финансиране из домаћег капитала.

Агенције за промоцију извоза и страних улагања (СИЕПА)

Тел: 011 3398 550

e-mail: office@siepa.sr.gov.yu

www.siepa.sr.gov.yu

Влада Републике Србије

Стратегија за смањење сиромаштва

Тел: 011 311 4605; e-mail: prs.ifp@sr.gov.yu

www.prsp.sr.gov.yu

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Тринаест пројеката добила помоћ за подстицање кластера

Независна комисија за оцењивање је прегледала и оценила 23 захтева.

Пројектна група за развој кластера Министарства економије и регионалног развоја донела је одлуку о суфинансирању тринаест пројеката који су били пријављени на оглас за доделу помоћи из средстава „Пројекта подстицања кластера у 2008.“.

Помоћ почетним иницијативама за повезивање по концепту кластера добила су:

1. Оснивање и промовисање кластера медицинског туризма у Србији;
2. Формирање туристичког кластера „Срем“;
3. Асоцијација за развој пословног, МИЦЕ и манифестационог туризма;
4. Формирање кластера Embedded система.

Помоћ раду постојећих кластера у почетном периоду организованог рада добила су:

1. Кластер „Галенић“ за организовано сакупљање и рециклажу истрошених батерија и акумулатора;
2. Кластер обућара – Књажевац;
3. Туристички кластер општине Краљево са околином „Краљевски адмирал“;
4. Кластер за грађевинску делатност „Дунђер“;
5. „Истар 21“ – туристички кластер горњег Подунавља.

Помоћ расту и комерцијализацији кластера :

1. Аутокластер Србије – Фонд за подршку развоја конкурентности произвођача аутоделова и опреме;
2. Кластер произвођача цвећа „Шумадијски цвет“;
3. Српски софтверски кластер Београд;
4. Кластер „Бипом“ – удружење за унапређење конкурентности произвођача пољопривредних машина.

Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за привреду, тел: 011 3347 238

www.merr.sr.gov.yu

Србија потписала споразум о Конвенцији Еспо

Министарство заштите животне средине у Влади Републике Србије потписало је у Букурешту мултилатерални споразум земаља југоисточне Европе о спровођењу Конвенције Еспо. Споразум је потписан у оквиру конференције на којој учествују представници 45 земаља потписница Конвенције Еспо о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту. Споразум су потписале Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Грчка, Хрватска, Македонија, Албанија, Бугарска и Румунија.

Конвенција је усвојена 1991. године у финском граду Еспо, а званично је прихваћена 1997. године, када ју је ратификовало 16 земаља. До краја 2007. године конвенцију су ратификовале 42 земље, а Србија је то учинила у децембру 2007. године.

www.srbija.sr.gov.yu

ЕПТИСА: ПРОГРАМ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ ИНФРАСТРУКТУРЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Градимо заједно за будућност

МИСП програм пружа помоћ општинама у Србији у припреми пројектне документације и имплементацији општинских инфраструктурних пројеката.

Европска унија настоји да ојача капацитете у Србији како би се спровеле политичке реформе у вези са децентрализацијом локалне власти, што је један од услова за чланство у ЕУ. Тиме ће бити унапређено управљање на локалном нивоу, управљање општинским инфраструктурним службама, и повећан капацитет општина за припрему програма и коришћење средстава из инвестиционих фондова ЕЗ/ЕАР за изградњу нове и реконструкцију старе инфраструктуре.

Циљ МИСП програма је унапређење управљања инфраструктурним службама у општинама и интензивније инвестирање у инфраструктуру како би били задовољени стандарди ЕЗ који се односе на заштиту животне средине, промовисан економски раст, одрживи економски развој и како би се обезбедила средства за социјалне потребе.

Главне области општинске инфраструктуре које ће бити обухваћене МИСП програмом

- Заштита животне средине: водоснабдевање, отпадне воде, управљање чврстим отпадом и даљинско грејање;
- Друштвена инфраструктура: домови и склоништа са приступом за инвалиде, образовање;
- Економска инфраструктура: туристичке локације, обнова градова, индустријски паркови.

МИСП програм је почео са радом у јануару 2008. као двогодишњи пројекат који спроводи конзорцијум чији је водећи члан Ептиса. Пројекат на коме је ангажован тим од 25 међународних и домаћих експерата спроводи се из канцеларије у Београду.

Три компоненте МИСП програма

1. Дијалог о мерама политике и трансформација јавних комуналних предузећа (ЈКП): опције за будући развој политике, стратегије, и препорука за измене регулаторног оквира за ЈКП („Зелена књига“).
2. Ревизија политике која се односи на међуопштинску сарадњу и идентификацију регионалних инфраструктурних пројеката.
3. Трогодишњи „Акциони план“ за трансформацију ЈКП-а, укључујући и припрему Националне стратегије.

Програмирање и припрема пројеката

1. Ревизија политике у вези са планирањем општинских инвестиција, набавкама и изградом буџета.
2. Одређивање приоритета (СЛАП) и припрема одговарајућих општинских пројеката за финансирање из ИПА фонда.
3. Израда Студија изводљивости за приоритетне општинске инфраструктурне пројекте и ажурирање пројектне и тендерске документације.
4. Имплементација пројеката

Пројекти који су у фази имплементације

1. Суботица – Постројење за третман отпадних вода
2. Инђија – Систем за водоснабдевање
3. Рехабилитација регионалног пута М25
4. Ужице – Регионални пројекат управљања чврстим отпадом
5. Пирот – Регионални пројекат управљања чврстим отпадом

Пројекат финансира ЕУ, а спроводи Европска агенција за реконструкцију.

www.eptisa.es

Сајт Регионалне канцеларије Ептисе за југоисточну Европу

Регионална канцеларија Ептисе за југоисточну Европу покренула је сајт www.eptisasee.com.

На интернет презентацији представништва ове шпанске консултантске и инжењерске компаније налазе информације о мисији и активностима Ептисе у југоисточној Европи, спроведеним пројектима по земљама, секторима деловања, новим радним местима итд.

Ептиса, Дели Радивоја 29, Београд,

Тел: 011 344 89 69, 011 344 89 75

www.eptisasee.com

СКГО И ЦЕНТАР ЗА МОДЕРНЕ ВЕШТИНЕ Модел статута општина и градова

Након промене Закона о локалној самоуправи, градови и општине су у обавези да прилагоде своје статуте новој законској регулативи, а Стална конференција градова и општина и Центар модерних вештина направили су моделе статута општина који садрже институте који нису били у великој мери заступљени на локалном нивоу.

Међу њима су и Савети за праћење примене етичког кодекса понашања локалних функционера, Савети за младе, Кориснички савети јавних служби, Комисије за равноправност полова, са циљем промовисања, утврђивања и реализације политике једнаких могућности.

Стална конференција градова и општина, Македонска 22/VIII, Београд

Тел: 011 3223 446; e-mail: secretariat@skgo.org; www.skgo.org

Центар модерних вештина, Кнегиње Зорке 2, Београд, тел: 011 3448 007

e-mail: office@cmv.org.yu, www.cmv.org.yu

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Најбољи на конкурс „Село за 21. век“

Министарство пољопривреде Србије доделило је одлуке о средствима за пројекте развоја сеоских средина представницима 27 општина, које су имале најбоље пројекте на конкурс „Село за 21. век“.

За реализацију 27 пројеката укупно је издвојено 656,5 милиона динара.

Највећи број пројеката се односи на обнову и изградњу сеоске инфраструктуре, канализационе мреже и водовода, адаптацију школа и спортских терена, набавку школских аутобуса, као и адаптацију и реконструкцију објеката од културног и економског значаја.

Финасираће се пројекти у по једном селу у општинама Јагодина (село Мајур), Мајданпек (Рудна Глава), Зрењанин (Чента), Обреновац (Стублине), Нова Варош (Вранеша), Ваљево (Миличиња), Параћин (Стубица), Бач (Селенча), Лепосавић (Сочаница), Владимирци (Бељин), Бор (Брестовац), Ариље (Трешњевица), Топола (Доња Шаторња), Коцељева (Доње Црњиово), Свилајнац (Кушиљево), Деспотовац (Милива) Кучево (Шевица), Ражањ (Чубура), Оџаци (Бачки Грачац), Пирот (Росомач) и Бољевац (Сумраковац). У општинама Владичин Хан, Бајина Башта, Нови Пазар, Мало Црниће, Блаце и Алексинац новац за реализацију пројеката добиће више села.

На конкурс су се пријавиле 92 општине, а укупна вредност пројеката по примљеним захтевима износила је 3,5 милијарди динара.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, тел: 011 3616 580

e-mail: office@minpoq.sr.gov.yu, www.minpoq.sr.gov.yu

НАГРАДЕ ЗА НАЈУСПЕШНИЈЕ ЖЕНЕ ПРЕДУЗЕТНИЦЕ Пет добитница „Цвета успеха“

„Цвет успеха за жену змаја“, награду за најуспешнију предузетницу коју додељује Удружење пословних жена, ове године добило је пет предузетница.

Награду за „Нај модел запошљавања“ добиле су Сања Вељковић, власница предузећа „Лого“ и Драгица Степановић, власница пољопривредног газдинства „Степановић“ код Ваљева. У подкатегорији „Нај модела запошљавања-самозапошљавање“ награду је добила Тијана Секулић, власница агенције „АТ – Naus“.

У категорији „Најевропскија женска фирма“ награђене су Славица Јањушевић, власница „Кирка фарме“ и Мила Литвињенко, власница фирме „Аура“.

Специјална признања добило је пет предузетница. Награда је установљена прошле године, а на конкурс се пријавило 27 фирми које воде жене.

Удружење пословних жена Србије окупља предузетнице и жене које имају сопствени бизнис, као и жене на руководећим положајима у институцијама које се баве подршком сектору малих и средњих предузећа.

Удружење пословних жена, Волгина 15, Београд; тел: 011 2776 801

e-mail: office@poslovnezene.org.yu;

www.poslovnezene.org.yu

ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР ЗА ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Архус центар на Врачару

Архус центар, први информациони центар за питања животне средине, основан је у општини Врачар у Београду.

Пројекат ЕкоФорума „Учешће грађана у заштити животне средине – Подршка раду Архус центра“ подразумева оснивање информационог центра за питања заштите животне средине и усмерен је ка бољој информисаности грађана о питањима животне средине и сарадњи грађана и локалних власти у иницирању и доношењу одлука.

Вести ће свакодневно бити постављене на сајту www.ekoforum.org.yu и на информационој табли у холу општине Врачар.

Центар је име добио по Архуској конвенцији усвојеној 1998. године. Конвенција има три елемента: приступ информацијама које се тичу животне средине, приступ доношењу одлука и правна заштита.

Пројекат подржава Мисија ОЕБС у Србији, а еколошка невладина организација ЕкоФорум биће партнерска организација у имплементацији пројекта.

Екофорум, www.ekoforum.org.yu

Мисија ОЕБС у Србији, 011 3606 100;

www.osce.org/serbia

Скупштина општине Врачар, e-mail:

sovracar@vracar.org.yu, www.vracar.org.yu

„КОРАК КА ЕВРОПИ II“

Регионална конференција посвећена проблемима особа са инвалидитетом

У Сарајеву је одржана регионална конференција посвећена проблемима особа са инвалидитетом – „Корак ка Европи II – Права и политике особа са инвалидитетом у југоисточној Европи“.

На овом скупу вреднован је прогрес који је направљен од 2005. када је одржана прва конференција (под називом „Корак ка Европи 2005 – Права и политике особа са инвалидитетом у југоисточној Европи“).

Те године учесници конференције позвали су регионалне владе да развију свеобухватну стратегију за особе са инвалидитетом, да подрже развој сервиса у заједници подстичући укључивање особа са инвалидитетом, да побољшају правни оквир који се односи на инвалидитет с нагласком на антидискриминацију и запошљавање и да у већој мери укључе организација особа

са инвалидитетом у креирању политике.

На овогодишњем скупу постављене су прекретнице за период до 2013. године за који ће Handicap International, Европски инвалидски форум и њихови партнери организовати мониторинг конференције 2010. и 2013. године.

„Корак ка Европи II“ организовао је Информативни центар за особе са инвалидитетом „Лотос“ из Тузле уз финансијску подршку Handicap International, а присуствовали су јој представници Центра за самостални живот Србије, Националне организације ОСИ, као и представник УНДП за спровођење Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом.

„Лотос“ Тузла, www.ic-lotos.org
Handicap International
www.handicap-international.org

ПРОЈЕКАТ „ПЛУС“

Нове услуге социјалне заштите

У оквиру пројекта „Планирање локалних услуга социјалне заштите – ПЛУС“, којим се јачају капацитети локалне самоуправе у планирању, финансирању и праћењу услуга социјалне заштите, 16 општина је добило средства из државног буџета за успостављање нових услуга социјалне заштите.

То су општине Кучево, Ковачица, Чока, Прибој, Панчево (2 услуге), Алексинац, Коцелјева, Власотинце, Топола, Велика Плана, Осечина, Горњи Милановац, Црна Трава, Кула, Косјерић и Врање.

У овим општинама успостављене су услуге: помоћ и нега у кући за старе и особе са инвалидитетом, клуб за старе, дневни боравци за особе са инвалидитетом, самостално становање и самостално становање младих који напуштају заштиту.

Општине из својих буџета учествују у финансирању услуга са 20 до 60 одсто.

Пројекат је дело Министарства рада и социјалне политике Републике Србије и

Програма Уједињених нација за развој (УНДП).

Пројекат „ПЛУС“ се спроводи средствима Европске агенције за реконструкцију преко УНДП, уз подршку Фонда за социјалне иновације. Програм је почео априла 2007. године, када је њиме обухваћено 40 општина, а крајем 2007. је изабрано још 40 које ће током 2008. добити техничку и финансијску подршку.

Укупан износ средстава које је Министарство издвојило за пројекте је 26 милиона динара.

Министарство рада и социјалне политике, Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту
тел: 011 363-13-26
e-mail: socijalnazastita@minrzs.sr.gov.yu
www.minrzs.sr.gov.yu;
УНДП, e-mail: registry.yu@undp.org
www.undp.org.yu
Фонд за социјалне иновације
www.sif.minrzs.sr.gov.yu

За резиденцијалне институције за смештај деце 1,4 милиона евра

Европска унија је преко Европске агенције за реконструкцију обезбедила Канцеларији УНИЦЕФ-а у Србији донацију од 1,4 милиона евра за пројекат „Трансформација резиденцијалних институција за децу и за развијање одрживих алтернатива“.

Пројекат ће се реализовати у наредних 30 месеци, а његов циљ је да се обезбеди пуна оспособљеност система за бригу о деци као одговор на потребе најугроженијих група деце у Србији.

Пројектом ће руководити Европска агенција за реконструкцију, а реализоваће га Канцеларија УНИЦЕФ-а у Србији, у сарадњи са Министарством рада и социјалне политике.

Пројекат би требало да допринесе смањењу броја деце смештене у институцијама у Србији за 25 одсто до 2011. године, са тенденцијом даљег смањивања у наредним годинама.

Српска Влада је кроз Национални инвестициони план (НИП) до сада уложила милион евра.

У плану НИП-а за 2009. годину Влада је наменила додатних три милиона евра за реконструкцију и реновирање институција за смештај деце да би их трансформисала у центре који су у складу са локалним потребама социјалне заштите.

Канцеларија УНИЦЕФ-а у Србији, тел: 011 3602 100

e-mail: belgrade@unicef.org

www.unicef.org/serbia

Европска агенција за реконструкцију, тел: 011 30 234 00

www.eur.eu.int/serbia/serbia.htm

Министарство рада и социјалне политике

Сектор за заштиту особа са инвалидитетом, тел: 011 363-14-51

e-mail: osobesainvaliditetom@minrzs.sr.gov.yu

www.minrzs.sr.gov.yu

УНХЦР

Обележен светски дан избеглица

Све земље потписнице Сарајевске декларације треба да испуне своје обавезе и да се учини још један снажан напор да се оконча поглавље избеглиштва у региону, речено је на округлом столу који је поводом 20. јуна, Светског дана избеглица организовала Агенција УН за избеглице.

Расељена лица свакодневно се суочавају са правним препрекама иако су држављани Србије.

УНХЦР је Србију ставио на листу земаља са ситуацијом дуготрајног избеглиштва.

У Србији данас живи 97.074 избеглица из Хрватске и Босне и Херцеговине и око 206.000 расељених лица са Косова.

Канцеларија УНХЦР у Србији, Крунска 58, Београд

Тел: 011 30 82 100; e-mail: srbbe@unhcr.org

www.unhcr.org.yu

PROGRESS: Тендери у области социјалне заштите и инклузије

Програм за запошљавање и социјалну солидарност Европске заједнице (PROGRESS) расписао је тендере и конкурсе у области социјалне заштите и социјалне инклузије.

У оквиру пројекта тендера за израду студије о активној инклузији миграната тражи се прикупљање статистичких података о мигрантима у Европској унији, објашњење трендова, анализа везе између политике миграције и социјалне политике.

Израда извештаја који ће идентификовати најбољу комбинацију политика за превенцију и смањење високог нивоа сиромаштва и социјалне искључености деце у ЕУ, тражи се на тендеру за израду студије о сиромаштву код деце.

Тендер за израду студије о учешћу свих заинтересованих страна у примени отвореног метода координације у области социјалне заштите и социјалне инклузије у опису пројекта тражи идентификацију, опис и анализу начина на који све заинтересоване стране учествују у Отвореном методу координације на нивоу ЕУ.

На тендеру за израду студије о социјалној искључености, тражи се анализа интеракције између социјалне политике, политике запошљавања и политике социјалног становања.

Progress је расписао и два конкурса. Први се односи на унапређење квалитета услуга социјалне заштите широке намене, и њиме се тражи предлог за развој механизма

у смерених ка дефинисању, процени, мерењу и побољшању квалитета услуга социјалне заштите.

Другим конкурсом који је Progress расписао тражи се промовисање дебате о социјалној инклузији, као подршка јачању метода отворене координације у области социјалне заштите и социјалне инклузије.

Више информација о тендерима и конкурсима можете наћи на сајту Европске комисије, Запошљавање, социјална заштита и равноправност на раду:

www.ec.europa.eu/employment_social/index_en.html

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/tenders/index_tenders_en.cfm

e-mail: empl-info@ec.europa.eu

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА Конкурс за пројекте у области здравствене заштите Рома

Министарство здравља Републике Србије објавило је конкурс за пројекте којима се решавају неки од здравствених проблема Рома у Србији, а на основу циљева из Акционог плана за здравље Рома који је усвојила Влада Републике Србије у оквиру Декаде Рома.

Пројекти треба да допринесу остваривању два циља. Први је побољшање здравствене заштите за целу ромску популацију исказаном у акционом плану за здравство.

Други циљ је унапређење услова животног окружења у ромској заједници.

Сваком пројекту ће бити додељено максимално по 500.000 динара, а пројекти трају шест месеци.

Министарство здравља Републике Србије

Тел: 011 3616251

www.zdravlje.sr.gov.yu

УНХЦР – УКЉУЧИВАЊЕ РОМА У ДРУШТВЕНУ ЗАЈЕДНИЦУ Бесплатан упис у матичне књиге рођених

Пројектом укључивања Рома у друштвену заједницу који спроводи УНХЦР у Србији омогућиће се бесплатно уписивање у матичне књиге рођених, накнадна регистрација и правна помоћ домицилној ромској популацији, Ромима расељеним са Косова, Ромима повратницима из Западне Европе, свим оним Ромима који до сада нису били цивилно регистровани.

Према проценама, у Србији живи од 100.000 до 500.000 Рома од којих је 23.000 интерно расељених са Косова.

Значајан део њих, посебно Рома интерно расељених са Косова, није у могућности да оствари основна права на здравствену заштиту, школовање и рад услед недостатка личних докумената – извода из матичних књига рођених, личних карата или уверења о држављанству.

Један од циљева пројекта је и информативна кампања о потреби и значају уписа у матичне књиге рођених и указивање на значај поседовања докумената ради приступа основним социјално-економским правима. Ова

информативна кампања ће бити усмерена ка ромској популацији као и представницима управе и власти на локалном и националном нивоу.

Пројекат ће трајати 18 месеци и обухватити 20 општина у Србији.

Назив пројекта УНХЦР је „Друштвено укључивање и приступ људским правима заједница Рома, Ашкалија и Египћана на Западном Балкану“ и финансира га Европска унија. Пројекат се изводи у координацији са пројектом УНИЦЕФ-а „Универзална цивилна регистрација ромске деце“ а заједно са ПРАЦИСОМ. Подршку дају Министарство за рад и социјалну политику, Ромски секретаријат при Канцеларији за људска и мањинска права, Центар за хумане ресурсе и ОБЕС.

УНХЦР у Србији
Тел: 011 30 82 100
e-mail: srbbe@unhcr.org
www.unhcr.org.yu
PRAXIS
Тел: 011 344 44 86
e-mail: bgoffice@praxis.org.yu
www.praxis.org.yu

ПОЛОЖАЈ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Друштвено одговорно пословање у Србији још увек у развоју

Особе са инвалидитетом су се доказале као добри радници и с обзиром да чине око 10 одсто становништва у Србији, оне такође представљају и значајан тржишни сегмент потрошача, један је од закључака конференције „Друштвено одговорно пословање и положај особа са инвалидитетом у Србији“.

Конференцију је организовала канцеларија Програма Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији заједно са партнерима из Националне организације особа са инвалидитетом у Србији, Министарства рада и социјалне политике, предузећима и организацијама које учествују у иницијативи Глобални договор Уједињених Нација (The Global Compact).

Одржавање конференције подржала је Краљевина Норвешка кроз пројекат повећавања конкурентности предузећа за стручно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом на отвореном тржишту.

На конференцији су представљени резултати истраживања постојеће праксе и искуства предузећа у примени концепта друштвено одговорног пословања у Србији, које је спровео Центар за мониторинг и евалуацију у оквиру регионалног пројекта УНДП-а за све земље Југоисточне Европе.

Истраживање је показало да је концепт друштвено одговорног пословања у Србији још увек у развоју и претежно ограничен на примену у великим предузећима.

УНДП
Тел: 011 20 40 400;
e-mail: registry.yu@undp.org
www.undp.org.yu
Министарство за рад и социјалну политику
Сектор за заштиту особа са инвалидитетом, тел: 011 363 14 51
osobesainvaliditetom@minrzs.sr.gov.yu
www.minrzs.sr.gov.yu

Одржан 36. Међународни сајам „Заштита и безбедност 2008.“

На Београдском сајму је у мају одржан 36. Међународни сајам „Заштита и безбедност 2008“, под покровитељством Министарства рада и социјалне политике – Управе за безбедност и здравље на раду.

У оквиру Сајма одржано је неколико догађаја: радни састанак са кућама које обављају послове безбедности и здравља на раду, одржан је семинар о средствима и опреми за личну заштиту

на раду уз подршку ТАИЕХ одељења Европске комисије, организована је трибина на тему мобинга, као и семинар на тему процене ризика.

Министарство за рад и социјалну политику, Сектор за рад
Тел: 011 363 13 54
www.minrzs.sr.gov.yu
Европска комисија
www.ec.europa.eu,
<http://taiex.ec.europa.eu>

НАЈБОЉИ ПРОЈЕКТИ ГРАЂАНСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ Награда за „Нашу креативну кућу“

Награда „Места у срцу“ за најпозитивнији пројекат грађанске иницијативе додељена је Друштву за помоћ ментално недовољно развијеним особама из Трсеника, за пројекат „Наша креативна кућа“.

Кроз пројекат „Наша креативна кућа“ активностима у којима су учествовала равноправно деца са тешкоћама и деца без развојних тешкоћа, зближиле су се ове две групе деце у дневном боравку за децу и одрасле особе ометене у развоју.

Редовним присуством у медијима, организација је информисала локалну заједницу о проблемима, потребама и могућностима особа са инвалидитетом.

Друго место је заузело Удружење грађана Банка хране из Београда са пројектом „Хуманосту против глади“, а треће Удружење Феномена из Краљева са пројектом „Центар за ненасилје“.

Оснивач ове награде је Jefferson Institut, који је прву доделу награде организовао 2006 године. Традиција је настављена оснивањем фонда „Места у срцу“ и доделом награде за локалне иницијативе реализоване у 2007 години.

Фонд Места у срцу, Господар Јевремова 45, Београд
Тел: 011 3288 721
www.mestausrcu.org
Jefferson Institut
www.jeffersoninst.org

КОНКУРС „МОЈА УЛИЦА/СЕЛО/ГРАД 2010. ГОДИНЕ“ Победници ученици другог разреда основне школе из Читлука

Групи рад деце из II/1 из Основне школе „Свети Сава“ из Читлука код Крушевца проглашен је за најбољи на конкурс „Моја улица/село/град 2010. године“.

Девојчице и дечаци узраста од 6 до 18 година имали су задатак да размисле и дискутују о сиромаштву у својој средини и о променама које желе да се десе до 2010. и да резултате дискусије преточе у заједнички цртеж, песму или есеј.

Деца су потврдила да им највише погађа сиромаштво средине и да им највише недостају уређени паркови, игралишта, спортски терени, физкултурне сале, наставна средства, базени.

Награда износи 40.000 динара, а обезбедила ју је Компанија Здравље Ацтавис из Лесковца.

Конкурс је расписало Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља деце и омладине у оквиру програма „Контакт организације цивилног друштва“ Тима потпредседника Владе за имплементацију Стратегије за смањење сиромаштва.

Друштво за заштиту и унапређење менталног здравља деце и омладине
Тел: 018 523 422, 018 244 995
e-mail: oknis@medianis.net, oknis@eunet.yu
www.oknis.org.yu

ПРОГРАМ ДОСТИГНУЋА МЛАДИХ Најбоља ученичка компанија из Новог Пазара

Ученичка компанија „Play“ из новопазарске гимназије освојила је прво место на регионалном такмичењу у оквиру програма Достигнућа младих.

Друго место је освојила компанија из средње школе „Свети Ахилије“ из Ариља, а за треће место Средња медицинска школа из Новог Пазара са компанијом „White team“.

Програм Достигнућа младих има за циљ да унапреди предузетничке вештине младих, подстицајући их да успеју у тржишној економији.

Овај програм подржао је УСАИД од његовог оснивања 2003. године и до сада је помогла његову реализацију кроз разне пројекте у вредности од око 300.000 долара.

УСАИД има за циљ да унапреди предузетничке вештине средњошколаца у седам општина: Бујановац, Медвеђа, Краљево, Куршумлија, Нови Пазар, Прилепоље и Прешево. Током школске године 2007/2008 у програму је учествовао 679 ђака и 26 наставника из 20 средњих школа. Укупно је формирано 21 ученичка компанија.

Америчка Агенција за међународни развој (УСАИД)
УСАИД у Србији
www.srbia-montenegro.usaid.gov

ЗАВРШЕН ПРВИ ЦИКЛУС АКРЕДИТАЦИЈЕ ФАКУЛТЕТА И УНИВЕРЗИТЕТА Тринаест факултета испунили стандарде

Тринаест факултета и један универзитет који су се пријавили за први круг акредитације у новембру прошле године испунили су утврђене стандарде за даљи рад и добили уверење о акредитацији од Комисије за акредитацију. Једини универзитет који се у овом кругу пријавио и испунио све стандарде је Универзитет у Новом Пазару.

Акредитовани факултети су са Универзитета у Београду Машински, Хемијски, Правни, Стоматолошки, Факултет за физичку хемију и Електротехнички.

Дозволе за рад добила су и четири факултета Новосадског универзитета: Природно-математички, Факултет техничких наука, Технолошки и Грађевински.

Дозволе за рад су добили и државни медицински факултети у Нишу и Крагујевцу, као и приватни Факултет за правне и пословне студије у Новом Саду. Уверења о акредитацији значи да су факултети и Универзитет испунили законски услов да могу да упишују студенте.

Од 166 студијских програма који су дошли пред Комисију за акредитацију, седамнаест је враћено факултетима на дораду.

Други круг акредитације почео је 15. марта.

Планирано је да се до краја 2009. године заврши процес акредитације факултета и универзитета. Комисије ће после три године проверавати да ли високошколске установе раде по утврђеним стандардима.

ОКРУГЛИ СТО „ЕОБРАЗОВАЊЕ“

Подршка формирању Ресурсног центра

Републички завод за информатику и Интернет треба да пружи техничку подршку оснивању Ресурсног центра, закључак је округлог стола „ЕОБРАЗОВАЊЕ“ у организацији Републичког завода за информатику и Интернет, Linux Centra и Центра за развој Интернета.

Ресурсни центар треба да обједини различите едукативне садржаје, иновације, софтверска решења, електронске часописе, и омогући умрежавање и комуникацију свих заинтересованих у електронском облику.

Закључено је да треба да се оснује Координационо тело које би водило активности, као и Програмски одбор који би имао задатак да се бави садржајем.

Републички завод за информатику и Интернет је у протеклом периоду радио на унапређењу присту-

пачности електронских садржаја и сервиса особама са инвалидитетом.

Linux centar је на округлом столу презентовао „Атутор“, програм који је нашао примену у разним областима, а посебно образовању деце са инвалидитетом и заостатком у менталном развоју.

Центар за развој Интернета је покренуо форум www.esrbija.net на коме су покренута питања даљег развоја еОбразовања.

Републички завод за информатику и интернет

Тел: 011 3340 361, www.rzii.gov.rs

GNU Linux Centar

Тел: 011 322 9057

www.gnuinuxcentar.org

Центар за развој Интернета

Тел: 011 3061 531

www.netcentar.org

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Представљени програми „Темпус“ и „Еразмус Мундус“

На Филолошком факултету у Београду представљени су програми Европске уније намењени студентима у Србији – програми „Темпус“ и „Еразмус Мундус“.

Преко тих програма студенти добијају прилику да заврше мастер студије у земљама ЕУ или да део студија проведу на једном од универзитета у ЕУ.

„Еразмус Мундус“ је програм који промовише јединствени европски образовни простор. Један од његових циљева је и успостављање што боље сарадње и размене искустава са земљама које нису чланице ЕУ.

Кроз програм се финансирају мастер студије које се спроводе у више земаља ЕУ, а помаже се и спровођење већег дела тих студија у земљама које нису чланице ЕУ.

Програм омогућава и стипендије за студенте који желе да мастер студије заврше на универзитетима у ЕУ, а годишња стипендија износи 21.000 евра.

Укупан буџет за „Еразмус Мундус“ износи 230 милиона евра.

„Темпус“ је програм Европске комисије који подржава реформисање система високог образовања у складу са принципима Болоњског и Лисабонског процеса.

Програм се реализује у 27 земаља које нису чланице ЕУ, а у сарадњи са чланицама ЕУ.

„Темпус“ се у Србији спроводи од 2001. и до сада је кроз пројекте уложено 26 милиона евра.

До сада финансирани пројекти односили су се на реформу и модернизацију студијских програма, увођење европског система преноса бодова, услове студирања, реформу институција и на различите системске реформе чији је циљ унапређење високог школства у Србији у целини.

National Tempus Office Serbia, тел: 011 32 33 409

www.tempus.ac.yu

Делегација Европске комисије у Србији

Тел: 011 308 32 00, www.europa.rs

ФОНД ЗА ОТВОРЕНО ДРУШТВО: За најинклузивнију школу

Фонд за отворено друштво расписао је конкурс за најинклузивнију основну школу, као наставак активности у оквиру пројекта „Иницијативе: Инклузивно образовање – од праксе, ка политици“.

На конкурс могу учествовати основне школе тако што ће подносити своје пројекте којима планирају мере унапређивања постојеће инклузивне оријентације школе.

Фонд за отворено друштво у оквиру „Иницијативе“ подржава стварање услова који обезбеђују једнаку доступност квалитетног образовања за све, посебно за децу и младе који су због свог етничког порекла,

менталних способности, инвалидитета или болести маргинализована, дискриминисана или сегрегисана.

Конкурс представља вид подршке школама које у последњих пет година спроводе инклузивни приступ.

Одобраваће се пројекти чије је трајање ограничено на 12 месеци, а износ средстава по пројекту биће од 5.000 до 9.000 долара.

Фонд за отворено друштво, тел: 011 30 25 800

www.fosserbia.org

www.inkluzija.org

www.savezucitelja.com

МИНИСТАРСТВО ОМЛАДИНЕ И СПОРТА Усвојена Национална стратегија за младе

Влада Републике Србије усвојила је Националну стратегију за младе.

Националну стратегију је предложило Министарство омладине и спорта и представља основ за спровођење системске и сталне подршке младима. Она садржи визију политике, као и циљеве и конкретне мере помоћу којих се та политика може реализовати.

Министарство омладине и спорта је након усвајања Стратегије покренуло процес израде Акционог плана за младе којим ће се предвидети конкретне активности, носиоци, рокови, индикатори и буџет за имплементацију Стратегије.

Министарство омладине и спорта

Булевар Михајла Пупина 2, Београд,

тел: 011 311 1781

www.zamislizivot.org

КОНКУРС ЕАР

Суседски програм Бугарска – Србија

У оквиру Суседског програма Бугарска – Србија, Европска агенција за реконструкцију објавила је позив за прикупљање предлога пројеката у три области: Активности људи људима, Подршка развоју и спровођењу пројеката усмерених ка унапређењу пословно оријентисане инфраструктуре и заштитом животне средине и Подршка даљој изградњи капацитета у области сарадње између прекограничних институција и друштава ради доприноса прекограничној социјалној и економској кохезији у билатералној прекограничној области између Бугарске и Србије.

У Србији прекогранична област обухвата пет округа: борски, зајечарски, нишавски, пиротски, јабланички и пчињски округ.

Рок за достављање предлога пројеката је 15. јул 2008.

Активности ће бити финансиране из фондова ЕУ у оквиру Суседског програма између Републике Бугарске и Републике Србије.

Европска агенција за реконструкцију позив је упутила у сарадњи са Министарством финансија Републике Србије и Министарством за регионални развој и јавне радове Републике Бугарске.

Министарство финансија Републике Србије

Тел: 011 3642 788

ЕАР, тел: 011 30 234 00

www.ear.eu.int/serbia/serbia.htm

Сајт Вода за све

Невладина организација Грађанска еколошка акција – Талес покренула је сајт www.vodazasve.net који садржи комплетну базу актуелних прописа који регулишу област вода и заштите животне средине.

Циљ ове невладине организације која се бави заштитом животне средине, јесте да јавности приближи основне принципе одрживог развоја и права и обавеза свих чиналаца заштите животне средине.

Тим потпредседника Владе
за имплементацију

Стратегије за смањење сиромаштва

Палата Србије, канцеларија 115

Бул. Михајла Пупина 2, 11 070 Београд

Тел: (+381 11) 311 46 05, 311 47 98

Факс: (+381 11) 213 97 54

e-mail: prs.ifp@sr.gov.yu

www.prsp.sr.gov.yu, www.srbija.sr.gov.yu